

Kringstudies over bekering

Inhoud

Inleiding	3
Memorisatie	4
Kring 1: God roept ons op om een nieuw leven te beginnen	7
Kring 2: Wat is bekering of omkeer eigenlijk?	9
Kring 3: Oprecht en vals berouw	12
Kring 4: Berouw en belijden	14
Kring 5: Omkeren vereist geloof	16
Kring 6: Geloof en bijgeloof	18
Kring 7: Zelfverloochening, geen zelfhaat	20
Kring 8: Een nieuwe schepping	22
Samenvatting	25

Inleiding

Aantal hoofdstukken:

8

Beschrijving inhoud:

Dit materiaal gaat dieper in op de vraag wat bekering inhoudt, waarom het nodig is en waarom het zo belangrijk is. Hierbij gaat het dan om zowel het tot geloof komen als om de dagelijkse bekering, berouw en zelfverloochening die nodig is als we Jezus willen volgen in ons leven. De onderwerpen van de hoofdstukken zijn: God roept ons op een nieuw leven te beginnen, wat is bekering of omkeer eigenlijk, oprecht en vals berouw, berouw en belijden, omkeren vereist geloof, ongeloof en bijgeloof, zelfverloochening geen zelfhaat, een nieuwe schepping.

Methode:

Bijbelteksten en vragen hierover.

Verwachtingen t.a.v. voorbereiden:

Er wordt in het materiaal geen expliciete suggestie gedaan, maar om het meest uit de kring te halen kunnen deelnemers het beste de hoofdstukken eerst thuis zelf voorbereiden. Dit zal zo'n 1,5 uur in beslag nemen.

Specifieke aandachtspunten m.b.t. dit materiaal:

De hoofdstukken zijn vrij lang, met aardig wat tekst tussendoor. Als de deelnemers de hoofdstukken thuis zelf voorbereiden, kan de kringleider een selectie maken van vragen en zo bepalen waar de focus komt te liggen. Er staan weinig concrete toepassingsvragen in het materiaal; de kringleider moet hier dus zelf op aansturen.

Doelgroep:

Dit materiaal is zowel geschikt voor mensen die (nog) geen keuze voor Jezus hebben gemaakt als voor mensen die Jezus willen volgen. De eerste groep heeft baat bij de duidelijke uitleg over bekering; de tweede groep zal meer gebaat zijn bij het onderwijs over het dagelijks berouw tonen, je omkeren, etc.

We hebben veel tijd en zorg besteed aan de ontwikkeling van dit materiaal. We hopen dat het je helpt om meer van God te leren en te groeien in geloof. Mocht je feedback willen geven op het materiaal, dan kan dat door te mailen naar info@navigator.nl of via [deze enquête](#) (ook beschikbaar door de QR-code te scannen).

Goede tijd gewenst!

Memorisatie

We willen je aanmoedigen om komend jaar naar aanleiding van de Bijbelstudies op regelmatige basis een Bijbelvers te memoriseren. Dit kan een vers zijn wat voor jou uit die studie het meest eruit sprong. Je bent natuurlijk niet verplicht om deze verzen te memoriseren, maar we willen je zeker aanraden het wel te doen. Daarom hier kort wat uitleg over memorisatie.

Een christen wil voor God leven. Hij zoekt Gods wil te begrijpen, maar net als ieder mens leeft hij met veel vragen. God lijkt soms ver weg en wat Hij wil is lang niet altijd duidelijk. Ook de Israëlieten, zo lezen we, maakten allerlei moeilijkheden mee in de woestijn, onderweg van Egypte naar het beloofde land. De meeste van hen hebben Gods bedoelingen niet begrepen, hun ontging wat God hen daarmee wilde leren.

In Deuteronomium zegt Mozes tegen dit volk, dat Gods bedoelingen niet onmogelijk voor hen zijn of te ver van hen af zouden staan. Integendeel: "Dit woord is zeer dichtbij u, in uw mond en in uw hart, om het te volbrengen". Met andere woorden, God geeft geen abstracte theorieën die ver van je afstaan, maar woorden om je leven naar in te richten. Wat God zegt raakt je leven. Maak het dan ook tot een zaak van je hart om te leven met Gods Woord, houdt Mozes hen voor. God droeg Jozua hetzelfde op. Hij moest Gods woorden overpeinzen. Zo zou hij inzicht krijgen in de betekenis van deze woorden om beter te kunnen doen wat God van hem vroeg. Dat gold voor hem, dat geldt voor ons.

Een paar tips voor het memoriseren:

A: Overdenken

Voor je iets uit je hoofd gaat leren, is het belangrijk dit te overdenken. Zo krijg je meer begrip van de belangrijke waarheden in zo'n vers. Overdenken komt vooral neer op twee dingen:

- Begrijpen waarom het gaat
 - Wat staat er in dit vers?
 - Wat betekent het eigenlijk?
 - Wat zou God ermee bedoelen?
- Welke betekenis heeft dit vers voor jouw leven?
 - Wat zou ik met deze gedachte van God kunnen doen?
 - Hoe heeft dit betrekking op mijn leven?
 - Wat betekent dit vers voor mij?

B: Praktisch: Hoe leer je een vers?

Kies een tijdstip waarop je je goed kunt concentreren

- Overdenk het vers eerst
- Leer de tekstverwijzing als onderdeel van het vers
- Leer het zoals het er staat

Kringstudies over bekering

- Regelmaat: leer niet ineens 20 verzen maar liever constant een beperkt aantal (2 of 3 per week bijvoorbeeld),
- Repeteer, want: je onthoudt wat belangrijk voor je is en waar je steeds weer aan herinnerd wordt
- Kies een vaste tijd voor het repeteren
- Samen: met iemand anders dit memoriseren voornemen en samen verzen repeteren is gebleken echt te helpen

Het schema hieronder kun je gebruiken om per studie aan te geven welke tekst je wilt memoriseren.

Kring 1: God roept ons op om een nieuw leven te beginnen

In de volheid van de tijd, zo zegt de Bijbel, is God zelf onder ons komen wonen om verzoening te brengen tussen Zichzelf en de opstandige mens. Vlak voor dit moment dat Gods zoon als mens verschijnt, treedt een machtig profeet op om het volk daarop voor te bereiden en de weg voor de Christus gereed te maken.

De vader van deze profeet Johannes, de dooper genoemd, profeteert bij zijn geboorte dat hij het volk bekend zal maken met redding en vergeving van zonden. Hij zegt: "Dankzij de liefdevolle barmhartigheid van God zal immers het licht opgaan over ons, die in duisternis zijn. Zo zullen mensen God zonder angst kunnen dienen, toegewijd en oprecht, altijd levend in Gods nabijheid." (Lucas 1:68-79) Als deze profeet dan met zijn taak begint, roept hij de mensen op, tot inkeer te komen en zich te laten dopen.

Lees Matteüs 3 en Marcus 1:1 – 12. Probeer aan hand van deze teksten de volgende vragen te beantwoorden.

- Hoe zou je zijn oproep met eigen woorden weergeven? Wat moesten de mensen eigenlijk doen?
- Wat betekent het eigenlijk dat het koninkrijk van de hemel nabij is? Wat konden ze daarvan verwachten, volgens jou?
- Deze Johannes kennen we als de dooper. Wat wilde hij eigenlijk communiceren met deze doop?
- Tegen sommigen voer hij heftig uit, omdat hij hun schijnheiligheid doorzag. Wat wilde Johannes vooral voorkomen? Wat moest deze daad van inkeer en doop inhouden?
- Jezus, de zoon van God, identificeert zich volledig met de gevallen mensheid en laat zich ook dopen. Hoe reageert zijn hemelse Vader daarop? Wat betekent dat, volgens jou?
- Johannes spreekt over een komende doop of onderdompeling, die Jezus zelf zal brengen. Wat zegt hij daarover? Wat betekenen deze woorden, denk je?

We kunnen God niet meer zien, zo lezen we in de Bijbel, omdat wij mensen voor de zonde hebben gekozen. In plaats van afhankelijk van God te willen zijn, hebben we gekozen voor eigenwijsheid. Zoals je in Genesis 3 kunt nalezen, was en is het voor de mens uiterst aantrekkelijk als een god te leven met de eigen kennis van goed en kwaad. Sindsdien zijn we wel verslaafd aan deze zonde en kunnen we aan de dood niet meer ontsnappen.

Godzijdank is God met een oplossing gekomen. Die komt met en door Christus. Als deze begint op te treden en te spreken, horen we van hem vertrouwde woorden.

Lees Matteüs 4:12 – 17 en Lucas 14:15 – 27.

- Waartoe roept Jezus op? Welke mensen komen in het koninkrijk?
- Welke hindernissen belemmeren mensen aan zijn oproep gehoor te geven?

De discipelen hebben wel gehoor gegeven aan zijn oproep. Ze hadden hem vaker hierover horen spreken en hebben met hem meegewerkt. Bij Jezus' afscheid worden ze uitgestuurd om onder alle volken nieuwe discipelen van de Christus te maken. Ook hen horen we daarna spreken over deze oproep tot omkeer.

Lees Handelingen 2:37 – 40 en 3:12 – 21.

- Hoe zou je de woorden van de apostel Petrus in eigen woorden weergeven?
- Wat moesten de mensen doen?
- Wat werd hun beloofd?

Kring 2: Wat is bekering of omkeer eigenlijk?

In ons taalgebruik betekent het woord 'bekering' overgaan tot een bepaalde geloofsovertuiging. Het Bijbelse woord 'metanoia', dat Johannes, Jezus en Petrus gebruiken, houdt een verandering van gedachte, doel en gezindheid in. Iemand die zich bekeert heeft berouw als hij inziet hoe hij tot dusverre verkeerd leefde. Uit eerbied voor God wil hij omkeren.

Dat doe je niet zomaar. Niet alleen moet het je wel duidelijk geworden zijn dat het jou niet lukt om te leven zoals God het bedoeld had. Daarnaast moet je Jezus, Gods zoon wel vertrouwen. Zijn liefde voor jou en de anderen raakt je, daardoor wil je je laten leiden. Zijn genade, zijn bereidwilligheid je te vergeven, overwint je vrees of weerstand. Hem wil je steeds beter leren kennen. Want wat je van hem gezien hebt, doet je geloven dat hij beter met jou weet om te gaan dan jij zelf. Daarom wil je zijn Geest toelaten, beseffend dat hij een heilige Geest is.

Omkeer spreekt van een volkomen verandering. We waren immers geschapen om voor God te leven, maar of we hebben Hem volledig genegeerd of we hebben gemeend dat Hij voor ons bestond. Wie inziet hoe je daardoor volledig het leven mist, keert zich om. Johannes zei: "Brenge dan ook vruchten voort die een nieuw leven waardig zijn. Een boom immers, die geen goede vrucht draagt, wordt omgehakt en in het vuur geworpen!" (Mattheus 3:8-10) Met andere woorden, zo'n omkeer moet wel zichtbare uitwerkingen hebben. Het moet tot andere keuzes leiden. Andere prioriteiten zullen worden gesteld. Vanaf dat moment krijgt God ruimte en aandacht in het dagelijks leven.

- Hoe zou jij deze radicale verandering willen beschrijven? Waaraan zou je, volgens jou, kunnen zien dat iemand zich tot Jezus Christus heeft gekeerd?

Berouw kan individueel, maar ook collectief zijn. Eeuwen geleden predikte Jona de boodschap van bekering in de Assyrische stad Nineve. De koning en de hele bevolking deden daarop boete en riepen God aan. Toen God zag dat ze inderdaad anders begonnen te leven, liet hij de stad niet verdelgen zoals hij bedreigd had te zullen doen. Vele jaren later waarschuwt de zoon van God twee steden in Galilea, Chorazin en Betsaida, dat als ze zich niet bekeren, ze zwaar gestraft zullen worden. Zijn woorden werden helaas niet serieus genomen. Van beide Galilese steden zijn vandaag slechts met enige moeite nog enkele resten te vinden.

Lees Hosea 6:1 – 6. De profeet spreekt in een voor God trieste tijd. Israëls godsdienst is uiterlijk en oppervlakkig. Het volk van God mist volledig haar roeping. Omkeer is nodig.

Kringstudies over bekering

- Waartoe roept de profeet op? Wat is het dat God – meer dan iets anders – verwacht?
- Welke kritiek wordt er op het volk geleverd?

Lees Sefanja 21 – 3.

We weten dat het volk, na de hoogtijdagen van David en Salomo, zich heeft laten corrumperen door de heidense praktijken van de omliggende volken. Er waren momenten van terugkeer, maar steeds verder raakte het geheiligde volk op de verkeerde weg. En zoals "beloofd" was, moesten Israël en Juda worden weggevoerd uit Kanaän.

- Wat moet, volgens de profeet, het volk doen? Hoe zou je de noodzakelijke verandering beschrijven?

We zijn geschapen om voor God te leven, om Gods kinderen te zijn. Een mens die iets of iemand anders als middelpunt van zijn leven kiest, mist zijn levensdoel. Het is goed jezelf af te vragen waarom het eigenlijk draait in je leven, of je nu gelooft of niet.

Hoe zie je jezelf? Waardoor laat je je identiteit of waarde bepalen? Ben je het resultaat van genen en opvoeding, hangt je waarde af van wat anderen over je denken? Of laat je je in deze overwegingen door de woorden van je Schepper leiden? Waarop ben je vooral gericht? Dit blijkt voor God belangrijker te zijn dan je misschien dacht. Hij roept ons op niet meer vanuit onszelf te redeneren en te handelen, maar hem ruimte te geven en hem centraal te stellen.

Na de prediking van profeten als Hosea, Sefanja en Johannes de dooper bekeerden mensen zich. En ook na het optreden van Jezus en de prediking van apostelen als Petrus bekeerden vele Joden zich tot de Christus. Ze erkenden hem als Messias en Heer. Daarna hadden deze Hebreëen volwassen moeten worden in hun geloof, in staat anderen daarbij te helpen. Maar sommigen bleven steken. Het bleek nodig te zijn hen opnieuw op deze eerste beginselen van omkeer te wijzen. Laten we Hebreëen 61 – 6 lezen.

- Hoe wordt het fundament van ons geloof beschreven? Welke aspecten dienen aanwezig te zijn als we spreken van echte innerlijke verandering?
- Welke basiswaarheden hebben de apostelen onderwezen, toen ze het evangelie doorgaven?

Over wie Christus heeft leren kennen en zich tot hem heeft bekeerd, wordt het volgende gezegd:

- Is door het licht beschenen
- Heeft geproefd van de hemelse gave

Kringstudies over bekering

- Heeft deel gekregen aan de Heilige Geest
 - Heeft het weldadige woord van God ervaren
 - Heeft de kracht van de komende wereld ervaren
-
- Hoe zou jij elk van deze kenmerken met eigen woorden beschrijven en illustreren?

Kring 3: Oprecht en vals berouw

'Niets is zo onbetrouwbaar als het hart", roept de profeet Jeremia uit. 'Onverbeterlijk is het, wie zal het kennen?' God laat weten dat hij het hart doorgrondt. Zowel de profeet Jeremia als ook koning David vragen God hen te genezen, hun hart te doorgronden en hen weg van de verkeerde op de eeuwige weg te leiden. (Jeremia 17 en Psalmen 139:23-24)

Ook met betrekking tot berouw is het goed voorzichtig en nuchter te zijn. Want we kunnen onszelf voor de gek houden. God gelukkig niet. We belijden zonde, zo denken we, we hebben berouw, maar niet echt. Een tragisch voorbeeld zien we bij koning Saul.

Lees 1 Samuël 15:29 – 31, 18:10-12, 19:6 – 11, 20:30 – 33, 24:17 – 21, 26:21 – 25, 27:4. We zien in deze gedeelten hoe Saul verschillende malen berouw lijkt te tonen, maar zijn gedrag daarna laat iets anders zien.

- Hoe zou je dit "berouw" van Saul willen noemen? Waardoor wordt het gekenmerkt? Wat ontbreekt?

Saul was af en toe ontroerd. Hij hilde bij het erkennen van zijn fouten. En toch bleek er geen echt berouw te zijn. David was zeer op hem gesteld, maar hij durfde Saul niet te vertrouwen. En terecht, zoals latere gebeurtenissen aantoonde. God die de harten doorgrondt, zag in Saul een man die zich van hem had afgekeerd. Daarom verwierp hij hem als koning. In hoofdstuk 16 van dit Bijbelboek lezen we dat God tegen Samuël zegt: "Het gaat niet om wat de mens ziet: de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart." (1 Samuel 16:7)

De Bijbel verhaalt van meer situaties waarbij een persoon of een volk lijkt berouw te hebben, maar God het valse berouw doorziet. Zo lezen we van het volk Israël die bij het beloofde land aankomt. Tien van de twaalf verspieters hebben zich laten intimideren door de moeilijkheden. Na hun verslag verliest het volk alle moed. 'Waren we maar in Egypte gebleven en daar gestorven', zeggen ze tegen Mozes en Aäron.

'Hoe lang zal dit volk mij nog afwijzen?', zegt God. 'Hoe lang zal het weigeren mij te vertrouwen ondanks alles wat ik hun getoond heb? Hoelang blijft dit verdorven volk zich nog tegenover mij beklagen?'

Op Mozes' gebed besluit de HEER hen te vergeven en hen niet uit te roeien. Evenwel, niet zij maar hun kinderen zullen na hun dood het beloofde land innemen, laat hij hen weten. Het volk is diepbedroefd na deze woorden en zegt 'berouwvol': 'We zijn alsnog bereid op te trekken naar het land, we hebben gezondigd!' Mozes waarschuwt hen dit niet te doen, want nog steeds – ondanks hun droefheid en erkenning van zonde – nemen

ze immers Gods woord niet serieus. Ze beseffen hun zonde niet, ze bekeren zich daarvan niet. Zo gaan ze een verpletterende nederlaag tegemoet. (Zie Numeri 13 en 14)

Terug naar Saul. Na hem wordt David koning. Een zware zonde tekent ook het latere leven van deze vorst. Hij vergrijpt zich aan de vrouw van een ander, en laat haar man – één van zijn trouwste helden – doden. Dat heeft ernstige gevolgen voor David en zijn familie. Maar David toont echt berouw. Daarover lezen we in Psalm 51.

Lees Psalm 51.

- Wat belijdt hij in vers 5 en 6? Zie ook 2 Samuël 12:9 – 13.
- Wat erkent hij over zijn eigen hart, volgens Psalm 51:7 – 8? Wat is nodig voor dit hart? Zie ook de verzen 12 tot 14.
- Hij ziet in waar het God om gaat met betrekking tot berouw en bekering, lezen we in vers 18 en 19. Wat betekenen deze woorden, volgens jou? Hoe zou jij dat willen weergeven?

In alle religies meent men God gunstig te moeten stemmen met daden of offers. David, die een vriend van God genoemd wordt, spreekt over heel iets anders. Hij benadrukt de noodzaak van echt erkennen van zonde en van overgave aan God.

Jezus Christus, die zich zoon van David laat noemen, spreekt over God als een liefhebbende Vader die het hart van zijn kind probeert te bereiken. In de beroemdste gelijkenis van Jezus zien we een berouwvolle zoon die, als hij thuiskomt, ontdekt dat zijn Vader enorm veel van hem houdt. Verzoening en een relatie van liefde ontstaan evenwel pas als deze zoon zijn dwaasheid en eigenwijsheid inziet en bij de Vader terugkomt. Dat is de Vader meer waard dan al het geld dat hij verloren heeft door dit eigenzinnig optreden. Deze waarheid ontdekt de zoon pas tijdens en na zijn terugkeer.

- Johannes de dooper, zoals we al lazen in Mattheüs 3:7 – 10, doorzag ook wanneer er sprake was van vals of onoprecht berouw. Waardoor moet volgens hem echt berouw gekenmerkt worden?

Kring 4: Berouw en belijden

Iemand die berouw heeft, belijdt zijn zonde. Hij erkent zijn egoïsme, want hij ziet in hoe hij niet heeft liefgehad maar vooral zichzelf gezocht. Daarbij heeft hij een ander schade berokkend. Belangrijker nog, hij begrijpt dat hij tegen de bedoelingen en hartenwensen van zijn schepper heeft gehandeld.

Het is namelijk ook mogelijk dat de ander de schade misschien niet eens inziet, verdoofd of ongevoelig als die geworden is door de verwording van zijn cultuur. Er zijn heel wat tradities en slechte gewoontes, zo horen we van de Bijbelse profeten, die Gods bedoelingen hebben verduisterd. Maar daarmee ontlopen de schepselen nog niet de consequenties van liefdeloos of goddeloos optreden.

Belijden betekent uitspreken waarvan men overtuigd is. Wie gelooft en belijdt dat de vermoorde en opgestane zoon van God zijn heer is, wordt gered. (Romeinen 10:9-12) Het is meer dan het daarmee eens zijn, de overtuiging wordt openlijk en bewust uitgesproken in het besef dat er consequenties aan verbonden zijn.

Lees 1 Johannes 1:5 – 10. Hier wordt gesproken over een open en transparant leven, zowel tegenover God als tegenover elkaar. Gelovigen zijn samen onderweg, erop gericht elkaar te helpen God alle ruimte te geven in het leven.

- Wat is nodig om deze verbondenheid te ervaren en ook de noodzakelijke innerlijke reiniging?
- We willen graag dat onze zonden vergeven worden en dat we van het kwaad, dat ons daartoe aanzet, gereinigd worden. Wat moeten we dan doen? Wat moeten we vooral niet doen?

Jezus zei al dat alle mensen schuldig voor God stonden, maar dat hij niet gekomen was om dit oordeel uit te spreken maar om te redden. Het grootste probleem daarbij was en is, dat de mensen liever hun zonden verbergen, excuseren of goedpraten, dan ze te belijden als kwalijke keuzes. Men verkiest dan de duisternis boven het licht, want hun werken zijn slecht. (Johannes 3:17-21) Dat is het tegenovergestelde van belijden.

Soms willen we ons alleen maar beter voelen, nadat we gezondigd hebben. We hebben misschien ons niet beheerst en te veel gedronken. We hebben wellicht de ander niet gerespecteerd, maar zijn te ver gegaan in ons fysiek of seksueel optreden. Of misschien hebben we ondoordacht woorden gebruikt, die anderen pijn deden of vernederden.

Belijden betekent inzien wat en waarom we dit gedaan hebben, en deze erkenning uitspreken. Het houdt in dat we daarmee willen breken. Anders geloven we immers niet echt dat het fout is. Dan stoort ons misschien alleen maar dat het hoofdpijn of lastige

gevoelens geeft. Als we daarentegen van dit verkeerde denken, spreken en handelen gereinigd willen worden, willen we juist ontdekken wat daarvan de oorzaken zijn. Het zojuist besproken gedeelte van deze Johannes brief zegt dat God ons van dat kwaad reinigen wil. Dat vereist dan wel een houding van openheid en nederigheid die echt belijden kenmerkt.

Lees Psalm 139:23 - 24.

- Wat vraagt David God te doen? Wat verwacht hij van God? En welke houding is vereist zodat dit kan gebeuren?

We hoeven dus niet te vervallen tot lange introspectie en zelfanalyse. Wat God zoekt is het nederig hart van een mens die God vertrouwt. Die graag met hem in het licht wil wandelen en erop rekent dat God hem zal laten zien waar iets te belijden valt. Dus luistert zo'n gelovige naar God. Die leest zijn woord en denkt daarover na. In plaats van zich door zijn eigen gedachten, gevoelens of gewoontes te laten leiden bidt zo iemand dat Gods Geest hem dagelijks leidt. Dit ontzag voor God is het begin van wijsheid.

"Als u de zonden blijft gedenken, HEER, wie houdt dan stand? Maar bij u is vergeving. Daarom eert men u met ontzag." (Psalmen 130:3-4) Verrassende uitspraak. Vergeving is geen vrijbrief om maar te blijven zondigen. Dan hebben we immers niet begrepen wat zonde en wat leven is.

God is liefde. Hij houdt van de zondaar, maar tolereert geen zonde. Wie zich tot hem wendt en zich aan hem overgeeft, wil dan ook graag dat doen waarmee God blij kan zijn. Wie heeft ingezien hoe genadig en trouw God is met betrekking tot de mens, gaat steeds meer van hem houden. Die wil daarom zijn bedoelingen steeds beter leren kennen. En zo iemand raakt steeds meer onder de indruk van God.

We zijn geroepen niet meer als slaven van de zonde te leven, maar juist vrij! Vrijheid is iets anders dan bandeloosheid. Dat laatste houdt immers een ontkennen of niet respecteren van spelregels in. We zijn niet door toeval ontstaan. God heeft bedoelingen. Om die te leren kennen en begrijpen, volgen we zijn aanwijzingen. Die nemen we serieus. Het zou immers zonde zijn Gods bedoelingen te missen!

Kring 5: Omkeren vereist geloof

Alle beslissingen die we nemen, alle acties die we ondernemen zijn gebaseerd op wat we diep in ons hart geloven. Misschien zijn we ons daarvan niet eens bewust, maar we handelen op basis van wie of wat we vertrouwen. We hebben bepaalde verwachtingen en daarom kiezen we, of het nu studierichting, vakantiebestemming of levenspartner betreft. Het is mogelijk dat we intussen menen en zeggen dat we iets anders geloven, maar onze woorden en daden laten de werkelijkheid zien.

Een voorbeeld. Iemand zegt in God te geloven. Toch neemt deze persoon weinig tijd om naar God te luisteren en zijn bedoelingen te begrijpen. Ook zie je niet dat hij of zij aanspraak maakt op de beloften van God. Als je naar deze persoon luistert, lijkt er weinig of geen verwachting bij deze persoon te leven, of het nu vergeving, reiniging of karakterontwikkeling betreft. Dan is het eerlijk te onderkennen dat er verschil bestaat tussen wat de persoon zegt te geloven en werkelijk gelooft.

Ook iemand die beweert niet in God te geloven, beseft waarschijnlijk niet dat ook hij gelooft. Misschien in zichzelf, in zijn capaciteit alles te overzien en correct in te schatten. Of misschien laat hij zich eerder meedrijven door de overheersende opvattingen van dat moment. Misschien heeft de persoon een diep vertrouwen in de wetenschap of de haast onbeperkte mogelijkheden van moderne technologie. Dit denken gaat ook van bepaalde vooronderstellingen uit. Bewust of onbewust, daarin gelooft zo iemand.

- Hoe zou jij geloof willen definiëren?

Een christen gelooft in het bestaan van een goede God die zich laat kennen door de Bijbel en op ultieme wijze door Jezus Christus. Immers, zo zei Jezus zelf, wie mij heeft gezien, heeft God de Vader gezien. Zo'n uitspraak kan je overrompelen, verwarren of scepsis bij je oproepen. In elk geval zet die je wel aan het denken! Vertrouw je hem? Spreekt hij de waarheid of gaat hij te ver? Je voelt de noodzaak hem beter te leren kennen voordat je tot een conclusie kunt komen. Het is goed dat te onderkennen. Je kunt immers helaas niet iedereen vertrouwen. Dat leert de ervaring je wel.

De Bijbel zegt ook dat geloof, anders dan bijgeloof, zich baseert op kennis en informatie. Door te luisteren komt men tot geloof, zo staat er. Het is een gevolg van horen en dat horen vindt plaats bij de verkondiging van Christus (Romeinen 10:10-18). Je hoort wat er over hem of God gezegd wordt. Daar kun je iets mee gaan doen. Dan kun je ervaren of hij je vertrouwen waard is of niet. Zo leidt geloof tot ervaring en de ervaring verdiept het geloof of ontmaskert de illusie.

Lees Psalm 25:1 – 5.

- Wat vraagt David aan God? Waarop hoopt hij? Wat durft hij te geloven?
- Wat zegt hij over mensen die hun vertrouwen op God durven te stellen?

Verderop in deze psalm, die ook een gebed is, zegt deze vriend van God dat hij zijn oog gericht op de HEER houdt. Want hij rekt erop dat God zijn voeten uit het net bevrijden zal. Dat toont zijn vertrouwen. Zoals we eerder zagen, heeft David heel wat geloofservaringen opgedaan. Meer dan eens heeft hij ervaren hoe God hem uit de nood hielp. Ook hoe hij hem vergaf en opnieuw hoop gaf.

David heeft het niet altijd makkelijk gehad, maar hij is, anders dan koning Saul, niet beschaamd uitgekomen zoals hij ook durfde te geloven.

- Wat geloof jij eigenlijk met betrekking tot Jezus Christus en tot God?
- Hoe bepaalt dat je keuzes?
- Welke veranderingen en verwachtingen brengt dit geloven in hem voor je mee?

Kring 6: Geloof en bijgeloof

De Bijbel noemt de mens die zichzelf, meer dan God, vertrouwt een dwaas. Want wijsheid, zo heet het, begint met ontzag voor God. Een wijs mens beseft zijn eigen tekortkomen en innerlijke corruptie. Die gaat op zoek naar God om naar hem te luisteren.

Lees Psalm 14.

- Wat denkt de dwaas met betrekking tot God?
- Wat zegt God met betrekking tot de dwaas?
- Waarop let God en wat wordt er gezegd over wie God zoekt?

De geschiedenis van de (gewelddadige) mensheid leert dat de mensheid niet leert van de geschiedenis. Wie bijvoorbeeld terugziet op de vorige eeuw moet erkennen, dat ondanks enorme ontwikkeling in kennis, welvaart en technologie de wereld geteisterd werd door massaal geweld. Dat heeft het leven van miljoenen gekost. De mens heeft dan wel allerlei filosofieën bedacht als bijvoorbeeld communisme, fascisme of kapitalisme, maar het heeft niet gebracht wat men ervan verwachtte. Integendeel, we blijven onze aarde verder verwoesten. Wat is wijsheid?

De mens verkiest vaak in eigen goedheid te geloven, of eigen (af)goden te verzinnen. Zo zijn er talloze religies. Ook binnen het christendom zijn er verschillende stromingen die hun oorsprong niet vinden in Gods openbaring. De Bijbel noemt dat zelfbedachte godsdienst.

Lees Kolossenzen 2:16 – 3:3.

- Welke kenmerken vallen je op bij deze religieuze stromingen?
- Hoe beoordeelt Paulus deze voorschriften en denkwijzen?
- Welk alternatief aan deze zelfbedachte godsdienst wordt hier voorgesteld? Hoe zou je dat met eigen woorden weergeven? Hoe ziet dat eruit, volgens jou?

Zonde is begonnen en begint bij de keuze voor eigen kennis van goed en kwaad. Eigenwijsheid noemen we dat. Het navolgen van Christus wordt daarentegen gekenmerkt door diep respect voor Gods mening, voor wat hij zegt. Daarop immers stelt de christen zijn vertrouwen.

Iemand wordt christen omdat hij zich tot God wendt. Hij is wijs geworden, hij ziet de dwaasheid van zijn eigenwijsheid in en bekeert zich tot God. Hij gelooft niet alleen in het

Kringstudies over bekering

bestaan van een God, waarover hij allerlei gedachten kan ontwikkelen. Nee, dan zou hij immers afgoden creëren.

Hij gelooft dat Gods wezen weliswaar ons verstand te boven gaat, maar dat we hem kunnen leren kennen omdat hij gesproken heeft en spreekt. Dus luistert hij meer naar deze God dan naar zijn eigen gevoelens en meningen. Die laatste onderkent hij wel, maar vertrouwt ze minder dan voorheen. In God heeft hij meer vertrouwen. Dat is wat echte innerlijke verandering inhoudt.

Er zit een risico aan geloof, aan elk geloof. Maar we leven altijd uit geloof. Het is goed te beseffen waarin of op wie je je vertrouwen stelt. We beginnen waarschijnlijk met een aarzelend geloof in God, want we kennen hem nog niet zo goed. Door onze ervaringen met hem, door zijn woorden toe te passen gaan we zien of hij te vertrouwen is of niet. Zo groeit ons geloof. Dat is de ervaring van miljoenen door de eeuwen heen. De Bijbel beschrijft heel wat voorbeelden van mensen die Gods woord durfden te geloven om ook ons aan te moedigen stappen in geloof te wagen.

Kring 7: Zelfverloochening, geen zelfhaat

Het evangelie roept ons op tot een radicale keuze. De zoon van God leefde zelf zo radicaal anders dan wat de meeste mensen ambiëren. Hij, die gelijk aan God was en met gezag sprak, had een zo andere mentaliteit dan de leiders en machthebbers van zijn tijd. Hij vocht niet en onderwierp niemand. Hij diende de mensen, nam hun zorgen op zich. Al kostte het hem zijn leven, daarvan liet hij zich niet afbrengen. Hij kwam om mensen te redden, onder meer van deze verkeerde gezindheid hun eigen ontwikkeling en eigen welzijn voorop te stellen.

Hij legde aan zijn volgelingen uit wat God eigenlijk bedoeld had. Dat echt leven niet meer om jezelf draait, maar om de Ander. Liefde betekent op de ander gericht te zijn, en wie zich door de Geest van God laat beheersen, leert liefhebben. Want God is liefde.

Lees Lucas 9:18 – 25.

- Er zijn verschillende meningen over Jezus, zo blijkt. Wat wordt er zo over hem gezegd?
- Wat legt Jezus uit over de Messias (=Christus), over de Mensenzoon?
- Wat vraagt de Messias van zijn volgelingen? Waarom?
- Dat zijn radicale woorden. We worden opgeroepen onszelf te verloochenen. Maar wat is dat eigenlijk? Hoe zou jij verloochening definiëren of beschrijven?

Later spreekt de opgestane en verheerlijkte zoon van God een lauwe gemeente aan met de woorden: "Ik weet wat jullie doen, ik ken jullie daden. Jullie zijn niet koud en niet warm. Waren jullie maar koud of warm! Maar omdat jullie lauw zijn in plaats van koud of warm: daarom zal ik jullie uitbraken!" (Openbaring 3:14–16) Met andere woorden, met God is het alles of niets! Zoals Jezus zelf liet zien met zijn manier van leven, zo roept hij zijn volgelingen op niet meer voor zichzelf te leven maar voor God.

Als je bij de vorige vraag het woordenboek hebt geraadpleegd, heb je waarschijnlijk gezien dat verloochenen verzaken of afzweren betekent. In plaats van te handelen uit geldingsdrang of eigenwaan wordt de ander belangrijker geacht dan zichzelf. Ook dit wordt soms verkeerd begrepen of geïnterpreteerd. Er zijn mensen, misschien geleid door melancholie of zelfmedelijden, die slechts in negatieve termen over zichzelf kunnen denken en praten. Dat noemen we zelfhaat. Dat is heel iets anders dan zelfverloochening. Zelfhaat is destructief, er wordt negatief gedacht. Haat betekent een diepe afkeer voor de persoon. Op zichzelf toegepast zou dat het ontkennen zijn van eigen intrinsieke waarde als een door God geschapen en geliefde persoon. Het laat weinig of geen ruimte voor hoop.

Zelfverloochening heeft te maken met zichzelf aan de kant zetten voor iets hogers, of voor iemand die belangrijker is. Dat is constructief en heeft alles met liefde, verwachting en hoop te maken.

We lazten al in Kolossenzen dat zelfbedachte godsdienst zelfvernederling kent en verachting van het lichaam. In de Nederlandse kerkelijke traditie kennen we ook deze denkwijze.

In bepaalde kringen was of is men gewend over zichzelf in louter negatieve termen te spreken, als zware en miserabele zondaars die geen compliment verdienen of God blij zouden kunnen maken. Door zo'n getuigenis komt het evangelie niet bepaald als blijde boodschap over (het woord evangelie betekent 'blijde boodschap'). Mensen worden er depressief van. Het moet de liefhebbende hemelse Vader pijn doen zijn kinderen zichzelf zo te zien kwellen en niet zijn aanbod van genade aan te nemen. Deze zelfvernederling of zelfverachting heeft geen enkele waarde, zo staat er. (Kolossenzen 3:23)

Op de vraag wat het belangrijkste of grootste gebod is, antwoordt Christus met de beroemde woorden: "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naast lief als uzelf. Deze twee geboden zijn de grondslag van alles wat er in de Wet en de Profeten staat." (Mattheus 22:36-40)

Het kan soms moeilijk zijn jezelf lief te hebben. Je kent jezelf immers maar al te goed. Teleurstelling over jezelf, frustratie over eigen corruptie en tekortkomingen kan tot zelfhaat leiden. Dat is weliswaar begrijpelijk, maar daarom nog niet juist. Het is beter de liefde van God te laten doordringen in je hart, nederig te onderkennen dat we voor echt leven bij hem moeten zijn. Dat je vergeving, reiniging en heiliging nodig hebt en dat dit je wordt aangeboden. Je moet het wel toelaten en je negatieve gedachten of gevoelens aan de kant zetten. Nederig of bescheiden hecht je meer waarde aan zijn woorden van liefde en vergeving dan aan je eigen negativisme.

Zo leer je je eigen gedachten te verloochenen en te vervangen door zijn helende en corrigerende woorden. Wat hij zegt belangrijker te vinden dan wat je zelf voelt of denkt. Ook dat hoort bij zelfverloochening.

Een mens die zichzelf haat, zal niet in staat zijn anderen lief te hebben. Maar wie de ervaring van Gods acceptatie, vergeving en genezing opdoet, krijgt ruimte voor anderen. Zelfzucht en zelfmedelijden worden vervangen door liefde, nu er aan de behoefte aan bevestiging royaal wordt voldaan. Of om het met de woorden van Jezus te zeggen: "Laat wie dorst heeft bij mij komen en drinken! Rivieren van levend water zullen, zoals als beloofd wordt in het oude Testament, stromen uit het hart van wie in mij gelooft." (Johannes 7:37-39, waarbij Hij waarschijnlijk Ezechiël 47 citeert.)

Kring 8: Een nieuwe schepping

To be or not to be, that's the question! Het gaat om wie we zijn. Wij als mensen ontlene onze identiteit aan hem, die zich IK BEN noemt. Hij houdt van ons, hij noemt ons zijn geliefde kinderen. Door onze zonde en eigenwilligheid waren we weliswaar van hem vervreemd, maar hij bevrijdt ons van de slavernij van deze zonde en herschept ons tot nieuwe mensen.

'De overtreding van Adam heeft tot veroordeling geleid, maar de genade die na talloze overtredingen geschonken werd, heeft tot vrijspraak geleid. Door de overtreding van één mens begon de dood te heersen. Maar hoeveel meer is bereikt door die ene mens Jezus Christus! Want dankzij hem zullen alle mensen leven en heersen aan wie God uit pure goedheid en in overvloed de gave van gerechtigheid heeft geschonken!' (Romeinen 5:16-17)

- Hoe wordt de mens beschreven nadat hij voor de zonde heeft gekozen? Wat is zijn toestand en wat staat hem te wachten?
- Hoe wordt de mens beschreven die Gods genade die zich in Jezus Christus manifesteert tot zich laat doordringen? Welke werkwoorden worden hier gebruikt en wat betekent dat, denk je?

Paulus, die voor zijn ontmoeting met de opgestane Christus als Farizeeër zoveel deed om God tevreden te stellen, werd een ander mens sinds die ontmoeting. Een nieuwe schepping, zoals hij zelf schrijft.

Laten we 2 Korintiërs 5:14 – 21 lezen.

- Waardoor wordt de apostel gedreven? Hoe kijkt hij naar mensen, op basis waarvan beoordeelt hij hen? Waarom?
- Wat heeft God gedaan? En wat is zijn bedoeling met de mensen, die nu tot leven zijn gekomen?
- Waartoe roept Paulus op? Wat gebeurt er met hen die zich met God laten verzoenen? Wat betekent dat, volgens jou?

Dit feit is zo revolutionair, deze verandering is zo ingrijpend dat veel mensen het niet durven te geloven. De consequenties zijn immers enorm. Het is niet voor niets dat in heel wat gedeelten van het Nieuwe Testament hier uitvoerig op wordt ingegaan, zodat het goed tot de jonge gelovigen van destijds – of ze nu van Joodse of heidense komaf waren – zou doordringen. Het is heel wat anders dan behoren tot een religie, of bepaalde opvattingen over God en zijn zoon onderschrijven. Het gaat over een nieuw mens kunnen worden.

Beroemde hoofdstukken over dit thema zijn onder andere Efeziërs 1 en 2. Laten we hoofdstuk 2:1 – 10 doornemen.

- Hoe worden de Efeziërs beschreven voor hun overgave aan Christus, in de eerste 3 verzen?
- De barmhartige God heeft in zijn grote liefde ons levend gemaakt, samen met Christus die de dood overwon. Door Gods genade, zo heet het, werden we van de dood gered.
- Hoe wordt de toestand van de gelovigen beschreven na hun omkeer?

Dezelfde gedachte wordt verder uitgewerkt in de brief aan de Efeziërs. Zij die Christus als hun Bevrijder en Heer hebben aanvaard, behoren tot zijn Lichaam. Hij, die na zijn opstanding opsteeg tot boven alle hemelruimten om alles met zijn aanwezigheid te vullen, is het hoofd van dat Lichaam. En wij de gelovigen worden heiligen genoemd, nu we door hem geheiligd voor God zijn.

Lees Efeziërs 4:7 – 16.

- Met welke woorden worden wij beschreven, die Jezus Christus hebben leren kennen.
- Een gezond lichaam groeit, ook het Lichaam van Christus. Wat kunnen we verwachten wat onze groei betreft?
- Hoe gaan de gelovigen, de leden van het lichaam met elkaar om? Welke functies worden beschreven en wat staat deze medewerkers voor ogen?

Deze nieuwe identiteit van elke discipel van Christus is zichtbaar en ook weer niet. Het kan je ontgaan, je kunt aan de vruchten zien dat er iets wezenlijks gebeurd is. Aan de buitenkant is dit niet persé waar te nemen. Ons leven ligt met Christus verborgen in God, zegt de Bijbel.

Laten we tenslotte nog Kolossenzen 3:1 – 4 lezen.

- Hoe worden we beschreven in dit gedeelte?
- Wat wordt ons toegezegd? Wat zal er gebeuren als de Koning terugkeert?
- Wat betekent dat voor ons, met betrekking tot onze ambities en verlangens?

Jezus Christus schaamt zich er niet voor ons zijn broers en zussen te noemen! (Hebreeën 2:11-15, zie ook Hebreeën 11:13-16.) Hij is de eerstgeborene, en wij horen tot zijn familie. Onze bekering tot hem heeft verregaande gevolgen, allereerst voor wie we zijn. Daaruit vloeien onze keuzes in denken en doen voort.

Kringstudies over bekering

We zijn geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers en huisgenoten van God. Vrij hebben we toegang tot God! We zijn geen onmondige kinderen meer die stuurloos ronddobberen, een makkelijke prooi voor de modes en grillen van deze wereld. Integendeel, we zijn licht in deze wereld met een prachtige bestemming. God wil zich door ons, veranderde mensen, manifesteren! Zijn koninkrijk is gekomen en het is midden onder ons. Tot de koning hebben we ons immers bekeerd.

Samenvatting

1. God roept ons op tot radicale verandering. Hij weet dat de mens ten dode opgeschreven is, maar biedt redding en vergeving aan. Om dat liefdesaanbod te aanvaarden, moet de mens wel gehoor geven aan zijn oproep. Liefde vereist een reactie. Pas dan kan een relatie ontstaan.
2. Omkeren kan niet onbewust of oppervlakkig zijn, het is een zaak van je hart. In plaats van voor jezelf te blijven leven, kies je voor God te willen leven. Je wilt hem als Heer toelaten. Redding en omkeer gebeuren nooit zonder Gods kracht en nooit tegen je eigen wil. Het is een bewuste overgave aan hem.
3. Berouw moet echt zijn. En dat is te zien in de veranderde levensinstelling, in de andere keuzes die gemaakt worden. Niet wat de mens denkt of voelt over zichzelf en anderen is meer bepalend, maar wat God zegt.
4. Berouw wordt geuit. De mens verstopt of excuseert zich dan niet meer, maar erkent eerlijk zijn eigen verantwoordelijkheid. Hij belijdt openlijk zijn schuld tegenover God die heilig en barmhartig is en graag tot vergevingbereid.
5. Zo'n keuze vraagt geloof. We gaan altijd van bepaalde veronderstellingen uit, we geloven altijd wat. Bekering is de keuze God meer dan iets of iemand te vertrouwen. Dat is niet zonder risico's, je vertrouwt je leven aan iemand anders toe. Maar je zult niet beschaamd uitkomen.
6. Geloof baseert zich op wat God heeft gezegd, anders is het bijgeloof of ongeloof. Wie gelooft, luistert dus naar wat God zegt. Zo worden illusies ontmaskerd.
7. De zoon van God roept ons op onszelf te verloochenen. Dat betekent hem belangrijker te vinden dan wat de wereld je ook maar kan bieden. Niet vast te houden aan wat je hebt, maar dat liever aan hem toe te vertrouwen. Deze zelfverloochening moet niet als zelfhaat geïnterpreteerd worden. Haat is destructief. Kiezen voor zijn heerschappij doe je uit vertrouwen, met hoop op eeuwig leven. Dat is het tegenovergestelde van zelfhaat. Het resultaat is uiterst constructief, niet alleen voor jezelf maar ook voor de anderen om je heen.

Meer dan wat we doen telt wie we zijn. In Christus zijn we een nieuwe schepping. Sinds de zondeval was de dood onze onherroepelijke bestemming. Maar de dood is overwonnen! We kunnen weer kinderen van God worden en als zijn kinderen overwinnend leven.